

Predmet C-683/23**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

14. studenoga 2023.

Sud koji je uputio zahtjev:

Juzgado de Primera Instancia n.º 19 de Barcelona (Španjolska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

10. listopada 2023.

Tužitelj:

Encarna

Tuženik:

Elías

Predmet glavnog postupka

Postupak koji se odnosi na zajednički dogovoreno skrbništvo nad maloljetnicom – Zajednička roditeljska odgovornost – Zahtjev za prisilno izvršenje – Zaštita pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka – Zakonitost obrade osobnih podataka u okviru postupka – Prijenos koji se ne temelji na privoli ispitanika ili na pravu Unije ili pravu države članice

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Zahtjev za prethodnu odluku koji se odnosi na tumačenje – Članak 267. UFEU-a – Usklađenost nacionalne prakse s Uredbom (EU) 2016/679 – Prijenos osobnih podataka koji se ne temelji na privoli ispitanika ili na pravu Unije ili pravu države članice – Ugovor o funkcioniranju Europske unije – Članak 16. stavak 1. – Zaštita osobnih podataka – Povelja Europske unije o temeljnim pravima – Članci 7., 8., 24., 47. i 52. – Istanbulska konvencija – Članak 48. stavak 1. – Europska konvencija o ljudskim pravima – Članak 8.

Prethodna pitanja

1. Povređuje li se članak 6. stavak 4. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. time što sud osobne podatke stranaka, kao i podatke djevojčica, dječaka i adolescenata, prenosi koordinadoru za roditeljstvo i time što odobrava pristup njihovim osobnim podacima koji se obrađuju u arhivama trećih osoba (uključujući zdravstvene podatke), a da se to ne temelji ni na zakonu ni na drugom propisu?
2. Ako sud smije prenijeti osobne podatke stranaka te djevojčica, dječaka i adolescenata, povređuje li se time što te podatke prenosi koordinadoru za roditeljstvo članak 16. UFEU-a te članci 7. (poštovanje privatnog i obiteljskog života), 8. (zaštita osobnih podataka) i 52. (opseg i tumačenje prava i načela) Povelje?
3. Je li prijenos podataka koordinadoru za roditeljstvo, a da se maloljetnika prethodno u tom pogledu ne sasluša i da se ne uzme u obzir njegov najbolji interes, u skladu s člankom 6. stavkom 4. Uredbe (EU) 2016/679, u vezi s člankom 24. Povelje?
4. Povređuje li se time što se koordinadoru za roditeljstvo prenose podaci maloljetnika radi donošenja odluka o ostvarivanju roditeljske odgovornosti i/ili svakodnevne skrbi i/ili prava na kontakt, u situacijama izloženosti nasilju, članak 48. stavak 1. Istanbulske konvencije kojim se zabranjuju obvezni alternativni postupci rješavanja sporova, sve navedeno u vezi s člancima 7. i 24. Povelje?
5. Ako sud smije prenositi osobne podatke stranaka i ako stranke zbog tog prijenosa moraju koordinadoru za roditeljstvo nužno platiti nagradu za rad jer je tako naložio sud, iako im je priznato pravo na besplatnu pravnu pomoć, povređuje li se time članak 47. Povelje (pravo na djelotvoran pravni lijek)?

Navedene odredbe međunarodnog prava i prava Unije

Članak 6. stavak 4. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. (u daljnjem tekstu: Uredba 2016/679)

Članci 7., 8., 24., 47. i 52. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja)

Članak 8. Europske konvencije o ljudskim pravima

Članak 48. stavak 1. Istanbulske konvencije

Opća napomena br. 14 Odbora Ujedinjenih naroda za prava djeteta iz 2013.

Navedene odredbe nacionalnog prava

Članak 8. Leya Orgánica 3/2018, de 5 de diciembre, de Protección de Datos Personales y garantía de los derechos digitales (Organski zakon br. 3/2018 od 5. prosinca o zaštiti osobnih podataka i jamstvu digitalnih prava; u daljnjem tekstu: Organski zakon br. 3/2018)

Članak 236. quinquies Leya Orgánica del Poder Judicial (Organski zakon o pravosudnom sustavu)

Sažet prikaz činjenica i glavnog postupka

- 1 Encarna i Elías bili su zajedno od sredine 2017. do kraja studenoga 2019. Kći Mariju dobili su 2017.
- 2 Nakon što su prekinuli, Juzgado de Primera Instancia n.º 19 de Barcelona (Prvostupanjski sud br. 19 u Barceloni, Španjolska) odlučio je 16. lipnja 2020. obama roditeljima dodijeliti zajedničku roditeljsku odgovornost nad maloljetnicom, a Encarni svakodnevnu skrb.
- 3 Juzgado de Instrucción n.º 1 de Tremp (Istražni sud br. 1 u Trempu, Španjolska) je 28. lipnja 2020. u okviru istrage zbog kaznenog djela ubojstva u pokušaju počinjenog nad Marijom izmijenio svakodnevnu skrb nad maloljetnicom i dodijelio ju Elíasu, a Encarni je izrekao zabranu približavanja Elíasu i kćeri te zabranu stupanja u kontakt s njima.
- 4 Juzgado de Primera Instancia n.º 19 de Barcelona (Prvostupanjski sud br. 19 u Barceloni) donio je 30. travnja 2021. presudu u kojoj je Encarni i Elíasu dodijelio zajedničko skrbništvo nad Marijom te zadržao na snazi zabranu približavanja koju je izrekao Juzgado de Instrucción n.º 1 de Tremp (Istražni sud br. 1 u Trempu).
- 5 Encarna je 20. ožujka 2023. protiv Elíasa Juzgadu de Primera Instancia n.º 19 de Barcelona (Prvostupanjski sud br. 19 u Barceloni) podnijela zahtjev za prisilno izvršenje presude od 30. travnja 2021. jer je smatrala da Elías ne postupa u skladu s tom presudom. Elías je protiv Encarnina zahtjeva za prisilno izvršenje podnio prigovor, koji je Encarna pobijala. Osim toga, Encarna je od suda zahtijevala da hitno imenuje koordinadora za roditeljstvo kako bi ona i Elías poradili na svojem odnosu te ga usmjerili na pravi put.

Ključni argumenti stranaka glavnog postupka

- 6 Elías se protivi zahtjevu za imenovanje koordinadora za roditeljstvo koji je podnijela Encarna jer smatra da je nedopušten i jer bi se, ako bi ga sud prihvatio, povrijedilo njegovo pravo na obranu i temeljno pravo na djelotvoran pravni lijek.
- 7 Encarna tvrdi da između njih kao roditelja postoji sukob koji utječe na njihov osobni odnos s maloljetnicom. Njezin se odnos s Marijom sveo na posjećivanje na

dogovorenom mjestu, pa pojedinosti o životu svoje kćeri može saznati samo od Elíasa, kojem je dodijeljena svakodnevna skrb. Međutim, on ne komunicira s Encarnom, donosi jednostrane odluke te taji informacije o Maríjiniu zdravstvenom stanju i svakodnevnom životu iako dijele roditeljsku odgovornost.

- 8 Ministerio Fiscal (Državno odvjetništvo, Španjolska) smatra da je prikladno da sud imenuje koordinatora za roditeljstvo kako bi se unaprijedili odnosi između Maríjinih roditelja. Osim toga, smatra da je drugo prethodno pitanje nedopušteno.

Sažet prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 9 Institut koordinatora za roditeljstvo nije dovoljno uređen ni u katalonskom pravu ni u španjolskom zajedničkom pravu. Neki ga obiteljski sudovi odlučuju primijeniti kad između roditelja postoji sukob u pogledu ostvarivanja roditeljske odgovornosti, svakodnevne skrbi ili prava na kontakt. Kad između roditelja dođe do obiteljskog nasilja ili se ono počini nad maloljetnikom, sudovi ponekad nalože intervenciju koordinatora za roditeljstvo bez saslušanja stranaka ili maloljetnika i bez mogućnosti da se koordinatora za roditeljstvo odbije ili da se usprotivi njegovu imenovanju.
- 10 Nakon što je imenovan, koordinator za roditeljstvo djeluje po sudskom nalogu, ali se to djelovanje ne temelji ni na zakonu ni na drugim propisima te nije nužno da stranke na to pristanu ili da se maloljetnik u tom pogledu sasluša. Usluge koordinatora za roditeljstvo naplaćuju se roditeljima, čak i ako im je priznata usluga besplatne pravne pomoći.
- 11 Ako se odluči za koordinatora za roditeljstvo, uobičajeno je da sud naloži njegovo imenovanje nakon donošenja presude. Koordinator je u pravilu osoba osposobljena kao psiholog, medijator ili socijalni radnik te nije član osoblja suda. Njegova je zadaća upoznati se s obiteljskom situacijom te prilagoditi ostvarivanje svakodnevne skrbi, prava na kontakt ili roditeljske odgovornosti koje je utvrđeno u presudi, a u tu svrhu smije donositi odluke koje utječu na obiteljski život maloljetnika.
- 12 Kako bi mogao obavljati svoje zadaće, koordinator za roditeljstvo ima pristup identifikacijskim podacima koje je obitelj dostavila sudu u svrhu provedbe postupka u obiteljskim stvarima. Ovlašten je pristupiti, među ostalim, i podacima o zdravstvenom stanju i školovanju maloljetnika te se obratiti tijelima, institucijama, liječničkim ordinacijama, školama i drugima kako bi pristupio svim podacima o užoj i široj obitelji za koje smatra da su nužni, uključujući podatke koji su tajni, poput informacija o zdravstvenom stanju.
- 13 U Organskom zakonu br. 3/2018 utvrđuje se mogućnost prijenosa osobnih podataka u svrhe izravno povezane sa zakonitim funkcijama prenositelja i preuzimatelja ako je za to dana privola i ako je prijenos zakonom dopušten. Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, dvojbena je jesu li intervencija koordinatora za roditeljstvo i prijenos podataka o strankama i maloljetnicima u skladu sa

zakonom jer za njih ispitanici nisu dali privolu niti su dopušteni zakonom. Stoga smatra da bi ta praksa mogla biti protivna temeljnom pravu o zaštiti osobnih podataka utvrđenom u članku 6. stavku 4. Uredbe 2016/679, u vezi s člancima 7., 8., 47. i 52. Povelje.

- 14 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, prijenosom podataka koordinatoru za roditeljstvo, a da se maloljetnika prethodno ne sasluša i da se ne uzme u obzir njegov najbolji interes, mogao bi se povrijediti članak 6. stavak 4. Uredbe 2016/679, u vezi s člankom 24. Povelje.
- 15 Osim toga, takav prijenos podataka u situacijama obiteljskog nasilja između roditelja ili počinjenog nad maloljetnikom može biti protivan članku 48. stavku 1. Istanbulske konvencije, kojim se zabranjuju obvezni alternativni postupci rješavanja sporova, u vezi s člancima 7. i 24. Povelje.
- 16 Konačno, navedeni sud smatra da se time što roditelji koordinatoru za roditeljstvo moraju platiti nagradu za rad jer je tako naložio sud, čak i u slučajevima u kojima im je priznato pravo na besplatnu pravnu pomoć, može povrijediti pravo na djelotvoran pravni lijek utvrđeno u članku 47. Povelje.

RADNI DOKUMENT